

**სამოქალაქო განათლების მასწავლებელთა საგნის გამოცდის პროგრამა  
2020 წელი**

საკითხთა ჩამონათვალი	საკითხის დაზუსტება
<b>I. პროფესიული უნარ-ჩვევები</b>	
<p><b>1. კვლევა</b></p>	<p>1.1. საზოგადოებრივ ცხოვრებაში საკუთარი შესაძლებლობების, ადგილისა და მნიშვნელობის გაანალიზება;</p> <p>1.2. საზოგადოებრივი ცხოვრებისათვის მნიშვნელოვანი მოვლენებისა და პროცესების ამოცნობა და მრავალმხრივი გაანალიზება;</p> <p>1.3. საზოგადოებრივი, რელიგიური, საგანმანათლებლო, სამართლებრივი, სახელმწიფო და ეკონომიკური ინსტიტუტების ფუნქციებისა და მნიშვნელობის გაანალიზება.</p> <p>1.4. დემოკრატიული პრაქტიკის ანალიზი საზოგადოების ინტერესებთან, ტრადიციებთან და ღირებულებებთან მიმართებაში.</p> <p>1.5. სამოქალაქო ცხოვრების, პოლიტიკისა და სახელმწიფოს მიზეზ-შედეგობრივი ანალიზი;</p> <p>1.6. საქართველოს პოლიტიკური ცხოვრების საფუძვლების ანალიზი;</p> <p>1.7. სახელმწიფოს კონსტიტუციური დემოკრატიის ჯანსაღი ფუნქციონირების ხელშეწყობისათვის მოქალაქეთა შესაძლებლობების შესწავლა-ანალიზი;</p> <p>1.8. საზოგადოებრივი ინტერესების განხორციელებისათვის სამოქალაქო მონაწილეობითი პროცესების მნიშვნელობის ანალიზი;</p>
<p><b>2. შეფასება</b></p>	<p>2.1. საზოგადოებრივ მოვლენებსა და პროცესებთან მიმართებაში პოზიციის გამომუშავება და არგუმენტირებულად დაცვა;</p> <p>2.2. საზოგადოებრივ მოვლენებსა და პროცესებთან მიმართებაში სხვადასხვა მიდგომისა თუ პოზიციის კრიტიკულად შეფასება;</p> <p>2.3. მოვლენების, პროცესებისა და პოზიციების შეფასებისას შესაბამისი კრიტერიუმების გამოყენება.</p> <p>2.4. კონსტიტუციის საფუძველზე მოქმედი ხელისუფლების საქმიანობაში დემოკრატიის მიზნების, ღირებულებებისა და პრინციპების ასახვის შეფასება;</p> <p>2.5. ქვეყნის დემოკრატიაში მოქალაქეების როლის, მათი პირადი პოლიტიკური და ეკონომიკური ვალდებულებების შეფასება;</p>

## II. პროფესიული ცოდნა

<p>1. საზოგადოებრივი მეცნიერებების საფუძვლები და ძირითადი ცნებები</p>	<p>1.1. საზოგადოებრივი მეცნიერებების ძირითადი საგანი და კვლევის ასპექტები.                  1.2. პიროვნებისა და საზოგადოების განვითარების ძირითადი კანონზომიერებები;                  1.3. კულტურის არსი, რაობა და მისი მრავალფეროვნება;                  1.4. რელიგია, როგორც კულტურული ფენომენი;</p>
<p>2. საზოგადოებრივ მეცნიერებებში გამოყენებული ძირითადი მეთოდები</p>	<p>2.1. მსჯელობა - ფაქტი და მოსაზრება;                  2.2. ანალიზი (მიზეზ-შედეგობრივი, შედარებითი, სიტუაციური);                  2.3. სოციალური სტატისტიკა და ანალიზი;                  2.4. კვლევის რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდები.</p>
<p>3. ადამიანის უფლებები და თავისუფლებები</p>	<p>3.1. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების საფუძვლები;                  3.2. ადამიანის უფლებების განვითარების ძირითადი ისტორიული ეტაპები;                  3.3. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების არსი;                  3.4. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების კლასიფიკაცია;                  3.5. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების განმსაზღვრელი ფუძემდებლური დოკუმენტები.</p>
<p>4. კონფლიქტი და მშვიდობის მშენებლობა</p>	<p>4.1. კონფლიქტი: მისი მართვა, გადაჭრა, ტრანსფორმაცია, კონფლიქტის ანალიზის ტექნიკები;                  4.2. კონფლიქტურ სიტუაციაში ქცევის სტრატეგიები და ტიპები;                  4.3. მშვიდობა, როგორც პროცესი – მისი არსი და სწავლების სტრატეგიები;                  4.4. ფორმალური და არაფორმალური სამშვიდობო განათლება.</p>
<p>5. მშვიდობიანი თანაარსებობა და მრავალფეროვანი გარემო</p>	<p>5.1. უმრავლესობა, უმცირესობები, მოწყვლადი ჯგუფები;                  5.2. თანასწორობა და დისკრიმინაცია;                  5.3. ინტეგრაცია და ასიმილაცია;                  5.4. სტერეოტიპები;                  5.5. ტოლერანტობა: მისი არსი და განზომილებები.</p>
<p>6. დემოკრატიის არსი და მისი ძირითადი ინსტიტუტები</p>	<p>6.1. დემოკრატიის მიზნები, ღირებულებათა საფუძვლები და პრინციპები;                  6.2. დემოკრატიის განვითარების ძირითადი ისტორიული ეტაპები;                  6.3. დემოკრატიული ინსტიტუტები და მათი მნიშვნელობა საზოგადოების განვითარებაში.</p>
<p>7. ძირითადი საზოგადოებრივი ინსტიტუტები და მათი</p>	<p>7.1. საზოგადოებრივი ინტერესები და სამოქალაქო საზოგადოება;                  7.2. საზოგადოებრივი ინსტიტუტები და სისტემები;                  7.3. სამოქალაქო საზოგადოების ძირითადი</p>

<p><b>ურთიერთქმედება</b></p>	<p>კომპონენტები: არასამთავრობო ორგანიზაციები, მედია, ინტერესთა ჯგუფები და არაფორმალური საზოგადოებრივი გაერთიანებები; 7.4. სამოქალაქო მონაწილეობა.</p>
<p><b>8. მოქალაქეობა და მისი ასპექტები</b></p>	<p>8.1. მოქალაქეების სოციალური როლები; 8.2. მოქალაქის უფლებები, მოვალეობები და პასუხისმგებლობა; 8.3. მოქალაქის როლი სახელმწიფოს დემოკრატიული განვითარების პროცესში; 8.4. საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში მოქალაქის ინფორმირებული, დაფიქრებული და ეფექტური მონაწილეობის ფორმები. 8.5. სახელმწიფოს კონსტიტუციური დემოკრატიის ჯანსაღი ფუნქციონირების ხელშეწყობა.</p>
<p><b>9. გლობალური პრობლემები და მისი მოგვარების გზები</b></p>	<p>9.1. სოციალური დაავადებები – ალკოჰოლიზმი და ნარკომანია; 9.2. არასრულწლოვანთა დამნაშავეობა; 9.3. განათლება და მისი ხელმისაწვდომობა; 9.4. დევნილები და ლტოლვილები; 9.5. სიღარიბე და მისი დაძლევის გზები; 9.6. მდგრადი განვითარება და მისი ასპექტები; 9.7. არათანაბარი განვითარება და კორუფცია; 9.8. ტრეფიკინგი; 9.9. სახელმწიფოს ძლიერების თანამედროვე მახასიათებლები და გლობალიზაცია; 9.10. საერთაშორისო სახელმწიფოთაშორისი და არასამთავრობო ორგანიზაციები. 9.11. საქართველოს ურთიერთობების პრინციპები მსოფლიოს სხვა ქვეყნებთან;</p>
<p><b>10. სახელმწიფოსა და სამართლის განვითარების ძირითადი თეორიები</b></p>	<p>10.1. მმართველობა და თვითმმართველობა; 10.2. ძირითადი პოლიტიკური თეორიები და მათი არსი; 10.3. სახელმწიფოს ნიშნები, ფუნქციები, მოწყობა; 10.4. სახელმწიფოს ტიპები: მმართველობის ფორმები, საზოგადოებრივი წესწყობილება და პოლიტიკური რეჟიმები; 10.5. სამართლებრივი სახელმწიფო და მისი მახასიათებლები; 10.6. კანონის უზენაესობა და კანონიერება; 10.7. სამართლებრივი კულტურა; 10.8. საერთაშორისო სამართლის სახეები (ჰუმანიტარული, სისხლის სამართალი, გარემოსდაცვითი, ადამიანის უფლებების, შრომის და ა.შ.) და მისი მნიშვნელობა; 10.9. საქართველოში სახელმწიფოს განვითარების</p>

	<p>ძირითადი ეტაპები;</p> <p>10.10.საქართველოს სახელმწიფოს კანონმდებლობა და მისი კავშირი საერთაშორისო სამართალთან (საქართველოს კონსტიტუცია და მისი ძირითადი პრინციპები).</p>
<p><b>11. ეკონომიკის ძირითადი ცნებები, კატეგორიები და თეორიები</b></p>	<p>11.1. ძირითადი ეკონომიკური სისტემები;</p> <p>11.2. ბაზრები და მათი ტიპები;</p> <p>11.3. ფული და მისი ფუნქციები;</p> <p>11.4. ეკონომიკური საქმიანობა, ბიზნესის ფორმები, ორგანიზება და დაფინანსება;</p> <p>11.5. კეთილდღეობის არსი და მნიშვნელობა;</p> <p>11.6. საზოგადოებრივი სარგებლობის საქონელი და მომსახურება;</p> <p>11.7. სოციალურ-ეკონომიკური უსაფრთხოება და პოლიტიკა;</p> <p>11.8. პროფესიონალიზმი და ცოდნის ეკონომიკა;</p> <p>11.9. ეკონომიკური გარემო;</p> <p>11.10. სახელმწიფოს ეკონომიკური ფუნქციები.</p>